

**Տ. ՎԱՐԵԳԻՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՅԱՆԻ ՔԱՐՈՉԸ՝
ԽՈՍՎԱԾ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ ՏՈՆԻ ԱՌԻԹՈՎ
ԱՆՏՈՒՅՎԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ**

(10 մայիսի 2018 թ.)

Փառք Հայր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ, ամէն:

*«Մարդ Աստուծոց հարստեւ օրացոյց է պահանջում,
սակայն Աստված, ի պարասիսն այդ պահանջի, օրակարգ է փայլիս,
մարդ խնդրում է նշան, Աստված առաքելություն է փայլիս»:*

Քրիստոսի մարդեղութեան առաջին իսկ օրերից մոգերը նշան էին փնտրում՝ երկնքում աստղի լույսի հայտնվելով՝ կանգնելու Քրիստոսի՝ Մեսիայի խանձարուրի առջեւ: Սակայն Ծնունդը նրանց համար դարձավ փոխվելու եւ այլ առաքելութեան ճանապարհով ընթանալու օրակարգ: Այդպես եւ առաքյալները, ամեն վայրկյան Քրիստոսի հետ լինելով, Նրա առաքելությունը տեսնելով, միեւնոյն է, Քրիստոսից խնդրում էին, որպեսզի իր թագավորությունը, իր աստվածությունը հայտարարող կոչեր անի, բայց եւ այնպես Քրիստոս ամենքին ասում էր. «Գնացե՛ք եւ առաքելագործե՛ք» (Հմմտ. ԻԸ. 19):

Այսօր, սիրելի՛ քույրեր եւ եղբայրներ, մեր Տեր Հիսուս Քրիստոս համբարձվեց եւ չեփորի ձայնի ներքո բազմեց Հոր աջ կողմում: Տեր Հիսուս Հարությունից անմիջապես հետո երեւաց իր աշակերտներին եւ նորից ու նորից նշաններ տալու փոխարեն պատգամ տվեց: Տասնմեկ աշակերտները Գալիլեա գնացին, որտեղ Քրիստոս ժամադրել էր նրանց: Ավետարանիչն ասում է՝ երբ տեսան, ոմանք երկմտեցին, իսկ ոմանք էլ փառաբանեցին, ծնկի իջան: Քրիստոս այստեղ տեսավ փառաբանողների, բայց նաեւ երկմտողների (Հմմտ. Գործք Ա. 9):

Սիրելի՛ հավատացյալներ, ինչպե՞ս կարող է այս խոսքը ոգեւորություն եւ հավատքի սխրագործություն աղբյուր լինել: Եթե Քրիստոսի հետ մշտապես եղած առաքյալները երկմտեցին, ապա ինչպե՞ս մենք պիտի կարողանանք հավատալ Նրան, եթե Փիզիկապես երբեք չենք տեսել: Բայց այստեղ խոսքը հավատքի մասին չէ: Առաքյալները ամուր հավատք ունեին Աստծո՝ մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսի աստվածության հանդեպ, սակայն երկմտեցին, որովհետեւ չգիտեին՝ ինչ պետք է անել:

Այսօր Համբարձման խորհուրդը առաքելագործությունյան պատգամն է, որն ամենքիս ուղղում է մեր Տեր Հիսուս Քրիստոս: Քրիստոսի Համբարձումը նաեւ իր երկրավոր առաքելությունյան ամբողջացումն է, կատարելությունը: Քրիստոս, երկինք մտնելով, ամենքիս հույս տվեց, որ մենք եւս այնտեղ պետք է գնանք: Եթե Համբարձման պատմությունը չլիներ, մենք երբեք չէինք իմանա, թե Հարությունից հետո Քրիստոսի հետ ինչ տեղի ունեցավ: Հոր աջ կողմում նստելը մեզ համար կատարյալ հույս է՝ Աստծո հետ մեր իսկ միավորություն:

Առաքելագործությունյան տեսիլքով է, որ Քրիստոսի երկու առաքյալները՝ Ս. Թադեոսն ու Ս. Բարթողիմեոսը եկան Հայաստան եւ Քրիստոսի «Գնացե՛ք, աշակերտեցե՛ք եւ մկրտեցե՛ք» ավետիսն ու պատգամը բերեցին նաեւ հայոց աշխարհ: Այդ նույն տեսիլքով է, որ այստեղ 300-ական թվականներին Ս. Գրիգոր Լուսավորիչը հիմնեց այս Աթոռը՝ առաջին գահակալը դառնալով Ս. Էջմիածնի՝ Արարատյան նախամեծար աթոռի: Դարեր շարունակ այս Աթոռը դեպքերեց, գնաց ուր որ թագավորն էր, ուր որ ժողովուրդն էր եւ վերջիվերջո, Ժե. դարում՝ սրանից շուրջ վեց դար առաջ, կաթողիկոսական Աթոռը վերահաստատվեց Ս. Էջմիածնում: Ինչպես Թովմա Մեծոփեցի պատմիչն է ասում. «Այն պահին, երբ հավատացյալները եւ արեւելյան ամբողջ աշխարհի վարդապետները հավաքվել էին այստեղ, այս սուրբ տաճարում, սավառնաթեւ մի արծիվ գալիս է եւ բազմում է այս տաճարի խաչի վրա» (հղում): Այդ արծիվի գալը նաեւ նշան էր, որպեսզի վարդապետները գնային եւ առաքելագործեին, որովհետեւ, ինչպես Թովմա Մեծոփեցին վկայում է, վարդապետները բացում են Ավետարանը եւ ընթերցում մի հատված, ուր Քրիստոս ասում է. «Այս աշխարհի մեջ նեղություն կտեսնեք, բայց քաջալերվեցեք, քանի որ ես հաղթեցի աշխարհին» (Հովհ. Ժ. 2. 33): Այս խոսքերով, այս պատգամով է, որ առաքելական այդ Աթոռը 1441 թ. վերահաստատվեց Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, հենց այս օրը՝ Համբարձման տոնին, եւ այդ պահից ի վեր հայոց վարդապետները, եպիսկոպոսաց դասը, ողջ ժողովուրդը ձեռնամուխ եղավ այս եկեղեցու վերաշինությունը, եւ մինչեւ այսօր հայ ազգը հոգեւոր սնունդ է ստանում նախամեծար Արարատյան Սուրբ Էջմիածնի իր այս աթոռից: Այս աթոռը դարձավ ներման, արդարացման եւ հաշտությունի աթոռ. ներում բոլոր այն մեղքերի, որ մարդ գործել էր: Արդարացվեց հայր Քրիստոսի արյամբ եւ հավիտենական հաշտություն հաստատվեց Աստծո հետ: Այս աթոռը շարունակում է իր գահակալով՝ Ամենայն Հայոց Հայրապետով, առաջնորդել այս եկեղեցին

եւ մարդկանց կյանքում ավետել ներում, արդարացում եւ հաշտություն՝ կատարյալ հաշտություն Աստծո հետ: Քրիստոս, երկինք բարձրանալով, հաշտության պատկերը տվեց ամենքիս: Այդ շնորհը ստացողները պիտի կարողանան շարունակել փոխանցել ժառանգությունը, ինչպես Մեծոփեցին եւ Տաթեւացին սրանից վեց դար առաջ:

Սուրբ Պողոս առաքյալն ասում է. «Ուրեմն, եղբայրներ իմ սիրելի, հաստատուն մնացեք, անշարժ եղեք, ամեն ժամ ավելին եղեք Տիրոջ գործի մեջ, իմացեք, որ ձեր վաստակն իզուր է չէ Տիրոջ գործի մեջ» (Ա. Կորնթ. ԺԵ. 58): Մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսն ասում է. «Գնացե՛ք, աշակերտեցե՛ք, մկրտեցե՛ք բոլոր հեթանոսներին»: Այսօր հավատացյալը կարող է թյուրըմբռնում ունենալ, եւ մտածել, թե միայն հոգեւորականներին է ուղղված այս պատգամը: Ո՛չ, այստեղ՝ այս եկեղեցում աղոթակից յուրաքանչյուր հավատացյալ պետք է գնա եւ առաքյալ լինի: Այո՛, օծյալ հոգեւորականն է, որ մկրտում է, ուսուցանում է եկեղեցու վարդապետությունը, սակայն ամենքիս գործն է մեր վարքութեամբ մարդկանց ուսուցանել եւ այդպես լինել կենդանի ավետարանիչներ, հիշել, որ շատ մարդկանց համար մենք կարող ենք լինել միակ Աստվածաշունչը:

Ֆին մի մտածող ասում է. «Մեր Տեր Հիսուս Քրիստոս կարիք չունի իր գործերով զմայլվողների, Քրիստոս կարիք ունի հետեւողների»: Եվ իսկապես, կանգնել եւ նայել հարութենական պատկերին, կանգնել եւ նայել, թե ինչպես Քրիստոս երկինք համբարձվեց հաղթականորեն, բավարար չէ, այլ առաքելագործությունն է, որ մեզ ուղղակի բաժնեկից կդարձնի այդ փառքին, այդ գործությանն ու օրհնությանը: Հիսուս Քրիստոս եկավ աշխարհ, մեզ նման մարմին առավ, եւ դրա միջոցով է, որ փրկությունն ամբողջացվեց մեր կյանքում: Գիտեք, որ Սիրիայում պատերազմական իրավիճակ է, եւ շատերն այսօր դեռեւս պատանդության մեջ են: Շատերն այնպիսի իրավիճակում են ապրում, որ օրվա հաց եւ ջուր չունեն: Հարատեւ են բոլորիս աղոթքները Սիրիայի ժողովրդի համար: Մի պատմություն կա, թե ինչպես Փրանսիացի ազատարարները, իմանալով, որ շուրջ 300 քրիստոնյա սիրիացիներ պատանդ են վերցված, որոշում են ազատել: Սովորաբար այդպիսի ծառայություն իրականացնողները ունենում են հատուկ գլխարկներ, վահաններ եւ զգեստներ եւ նրանց դեմքերը ծածկված են: Եվ ահա, զինվորները գնում եւ շրջապատում են այն տարածքը, որտեղ գերեվարված էին հարյուրավոր քրիստոնյաներ: Երբ մոտենում են, հայտնում են նրանց, որ իրենք Փրանսիացի ազատարարներ են եւ առաջարկում են պատանդներին

դուրս գալ: Սակայն քրիստոնյաները չեն հավատում, մտածում են, որ ահաբեկիչներ են: Զինվորները նորից ու նորից կրկնում են, որ իրենք խաղաղապահներ են, իսկ ժողովուրդը անդրդվելի է մնում: Տառապանքը մեծ էր: Մի անկյունում հավաքված այդ տան մեջ երկայն օրեր ցավ էին տեսել: Ահա զինվորներից մեկը ճեղքում է ամբոխը, մտնում է շենքի մեջ եւ նորից ասում, թե ովքեր են իրենք, սակայն կրկին չեն հավատում: Եվ ի՞նչ է անում: Սկզբից հանում է իր գլխարկը, հետո բացում է իր դեմքը, մոտենում է պատանդներին, եւ նրանք վերջապես տեսնում են իրեն: Զինվորը ձեռքը դնում է յուրաքանչյուրի ուսին եւ հավաստիացնելով, որ իրենք էլ քրիստոնյա են՝ դուրս է բերում նրանց գերությունից: Երբեք չպիտի հավատային այդ մարդիկ, որ զինվորները ֆրանսիացի խաղաղապահներ են, եթե այդ երիտասարդը իրեն չբացահայտեր: Մենք էլ երբեք չէինք հավատա, որ Քրիստոս մեր փրկիչն է, եթե Նա չգար եւ մեր մեջ չապրեր, մեր պես միս ու արյուն չունենար եւ ցույց չտար, որ ինքն է Փրկիչն աշխարհի: Հիսուս Քրիստոս այսօր Համբարձման խորհրդով մեզ տալիս է փրկության ավետիսի կատարելություն եւ մեզ ասում է, որ ինչպես ինքը շեփոռների ձայնակցությամբ համբարձվեց եւ բազմեց Աստծո աջ կողմում, մենք եւս պիտի կարողանանք մի օր վայելել Աստծո ներկայությունը եւ փառք տալ Հորը, Որդուն եւ Սուրբ Հոգուն, այժմ եւ հավիտյան. ամեն:

